

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

WIZARA YA FEDHA NA MIPANGO

**MAELEZO YA WAZIRI WA FEDHA NA MIPANGO MHESHIMIWA
DKT. MWIGULU LAMECK NCHEMBA MADELU (MB), AKIWASILISHA BUNGENI
MUSWADA WA MAREKEBISHO YA SHERIA YA KUDHIBITI UTAKASISHAJI WA
FEDHA HARAMU WA MWAKA, 2022
(THE ANTI - MONEY LAUNDERING (AMENDMENT) ACT, 2022)**

**DODOMA,
FEBRUARI, 2022**

1. ***Mheshimiwa Spika***, naomba kutoa hoja kwamba Muswada wa **Marekebisho ya Sheria ya Kudhibiti Utakasishaji wa Fedha Haramu wa Mwaka, 2022 (*The Anti Money Laundering (Amendment) Act, 2022*)** pamoja na marekebisho yake sasa **usomwe kwa mara ya pili**.
2. ***Mheshimiwa Spika***, awali ya yote napenda kutoa shukrani zangu za dhati kwa Kamati ya Bajeti chini ya Mwenyekiti wake **Mheshimiwa Daniel Sillo, (Mbunge wa Babati Vijijini)** kwa kuujadili kwa kina na kutoa ushauri kwa ajili ya kuuboresha Muswada huu.
3. ***Mheshimiwa Spika***, napenda kulihakikishia Bunge lako tukufu kwamba, Muswada huu umezingatia kwa kiasi kikubwa ushauri na mapendekezo mazuri ya Kamati na wadau mbalimbali kwa ujumla ambao kwa nyakati tofauti walitoa ushauri wao. Aidha, nitoe shukran zangu kwa Mwanasheria Mkuu wa Serikali, Waandishi wa Sheria, wataalam wa Wizara ya Fedha na Mipango na Kitengo cha Udhibiti Utakasishaji wa Fedha Haramu (FIU) kwa kuandaa Muswada huu pamoja na marekebisho yake.
4. ***Mheshimiwa Spika***, sambamba na marekebisho katika **Sheria ya Kudhibiti Utakasishaji wa Fedha Haramu, Sura 423**, Muswada huu pia unapendekeza marekebisho katika **Sheria ya Benki Kuu ya Tanzania (Sura ya 197), Sheria ya Masoko ya Mitaji na Dhamana, (Sura ya 79), Sheria ya Bima, (Sura ya 394), Sheria ya Ushirikiano Katika Masuala ya Jinai (Sura ya 254), Sheria ya Kuzuia Ugaidi (Sura ya 19) na Sheria ya Mapato ya Uhalifu, (Sura ya 256)**.
5. ***Mheshimiwa Spika***, Lengo la Muswada huu ni kuondoa changamoto na upungufu uliobainishwa katika Ripoti ya Tathmini ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania ya mifumo ya nchi ya udhibiti wa utakasishaji wa fedha haramu, ufadhili wa ugaidi na ufadhili wa silaha za maangamizi. Tathmini hiyo ilifanywa na Umoja wa Nchi za Mashariki na Kusini mwa Afrika wa Kupambana na Utakasishaji wa Fedha Haramu mwaka 2021 ambapo Jamhuri ya Muungano wa Tanzania ni mwanachama. Matokeo ya tathmini yalibainisha upungufu katika Sheria hii unaotokana na mabadiliko ya viwango vya udhibiti wa utakasishaji wa fedha haramu, ufadhili wa ugaidi na ufadhili wa silaha za maangamizi pamoja na matumizi ya teknolojia mpya katika uhalifu. Matokeo hayo yamesababisha Serikali ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania kuwekwa chini ya uangalizi hadi pale itakaporekebisha upungufu huo.
6. ***Mheshimiwa Spika***, endapo marekebisho ya Sheria hii hayatafanyika ili kuondoa upungufu huo, Serikali ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania itawekwa katika orodha ya nchi zenye mifumo ya fedha hatarishi na hivyo kuleta athari hasi kisiasa,

kijamii na kiuchumi, ikiwemo kuathiri ushirikiano na uhusiano wa kibiashara na uwekezaji na jumuiya ya kimataifa na kupunguza fursa za misaada na mikopo kutoka kwa washirika wa maendeleo. Vile vile, hali hiyo itadhoofisha ushirikiano wa kikanda na kimataifa. Aidha, tayari Umoja wa Ulaya umeijulisha Serikali ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania kuhusu madhara yatakayojitokeza iwapo hatutatekeleza mapendekezo ya Ripoti ya Tathmini ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania ndani ya muda uliowekwa.

7. **Mheshimiwa Spika**, baadhi ya changamoto zilizobainishwa na Ripoti ya Tathmini ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania ni pamoja na:

- a) kutopatikana kwa taarifa za miamala shuku na taarifa nyingine kutoka kwenye maeneo ambayo ni hatarishi na hayana usimamizi;
- b) kutokuwa na masharti ya udhibiti wa ufadhili wa silaha za maangamizi;
- c) kutokuwepo kwa masharti ya utambuzi wa viashiria hatarishi vya utakasishaji fedha haramu, ufadhili wa ugaidi na ufadhili wa silaha za maangamizi;
- d) Kukosekana kwa takwimu kutoka kwa baadhi ya taasisi;
- e) Kushindwa kutekeleza vikwazo vya kimataifa dhidi ya ufadhili wa ugaidi na ufadhili wa silaha za maangamizi;
- f) Upungufu katika uwazi wa miliki katika makampuni;
- g) Uwepo wa kasoro katika upatikanaji wa taarifa za matamko ya fedha taslimu zinazovushwa mipakani;
- h) Upungufu katika kudhibiti miamala ya fedha taslim; na
- i) Uelewa mdogo wa masuala ya utakasishaji fedha haramu, ufadhili wa ugaidi na ufadhili wa silaha za maangamizi.

8. **Mheshimiwa Spika**, marekebisho ya Sheria yanayopendekezwa yanakusudia kuimarisha mifumo ya udhibiti wa utakasishaji wa fedha haramu, ufadhili wa ugaidi na ufadhili wa silaha za maangamizi kwa kuondoa changamoto zilizobainishwa na ripoti ya tathmini kwa: -

- (a) kuboresha tafsiri ya baadhi ya maneno na kuongeza maneno na istilahi mpya muhimu zinazopendekezwa kutumika katika Sheria;
- (b) kuweka masharti ya kufanya tathmini ya viashiria hatarishi katika ngazi ya kitaifa, kisekta kwa watoa taarifa;
- (c) kuboresha ushirikiano, uratibu wa usimamizi na utunzaji wa takwimu;
- (d) kuweka masharti ya udhibiti wa ufadhili wa silaha za maangamizi;
- (e) kuboresha masharti ya utambuzi wa taarifa za wateja wa watoa taarifa ikiwa ni pamoja na taarifa za mtu mwenye wadhifa (*politically exposed person*) na taarifa za wamiliki wanufaika wa kampuni au taasisi nyinginezo (*ultimate beneficial owners*);

- (f) kuweka masharti ya ushirikiano baina ya benki (correspondent banking);
- (g) kuboresha masharti ya usafirishaji wa fedha taslim kuvuka mipaka;
- (h) kuongeza majukumu ya FIU na Kamati ya Kitaifa ya Wataalamu ya Kudhibiti Utakasishaji wa Fedha Haramu;
- (i) kuweka masharti ya kuruhusu matumizi ya taarifa za utambuzi wa mteja zilizoandaliwa na mtoa taarifa mwingine;
- (j) kuweka masharti ya kuwataka watoa taarifa kuwa na sera na taratibu za ndani za udhibiti;
- (k) kuweka masharti ya matumizi ya hatua za udhibiti wa ndani baina ya kampuni mama na kampuni tanzu au matawi; na
- (l) kuweka wajibu kwa wadhamini katika dhamana (trusts), kampuni na taasisi nyingine, kufanya utambuzi na uhakiki wa wawakilishi (nominees or nominees directors); wamiliki wanufaika wanaowakilishwa (beneficial owners); waanzilishi (trustees, settlors, Protectors) na wanufaika wa dhamana (beneficiaries of a trust);

MAUDHUI YA MUSWADA:

9. ***Mheshimiwa Spika***, Muswada huu umegawanyika katika sehemu tatu **kama** ifuatavyo: -

Sehemu ya kwanza yenye **Ibara 1**, inahusu masharti ya utangulizi ambayo yanajumuisha jina la Sheria hii.

Sehemu ya Pili inapendekeza kufanya marekebisho yafuatayo;

- a) **Ibara ya 2** inapendekeza kufanya marekebisho katika **jina refu la Sheria** ili kujumuisha dhana ya ufadhili wa ugaidi na ufadhili wa silaha za maangamizi ambayo zinapendekezwa kutumiwa kwenye sheria;
- b) **Ibara ya 3** inapendekeza kurekebisha **Kifungu cha 2(2)** ili kujumuisha dhana ya ufadhili wa ugaidi na ufadhili wa silaha za maangamizi ambayo inapendekezwa kutumiwa kwenye sheria;
- c) **Ibara ya 4 pamoja na marekebisho yake** inapendekeza kurekebisha **Kifungu cha 3** kwa kufuta na kuandika upya tafsiri ya mmiliki mnufaika, taasisi ya fedha, utakasishaji fedha haramu, mtu mwenye wadhifa katika taasisi ya umma, kosa tangulizi, na ufadhili wa ugaidi. Aidha, Ibara hii inapendekeza kuweka tafsiri ya maneno mapya yanayohusiana na masuala ya

utakasishaji wa fedha haramu, ufadhili wa ugaidi na ufadhili wa silaha za maangamizi ambayo yanapendekezwa kutumiwa kwenye sheria;

- d) **Ibara ya 5** inapendekeza kurekebisha Kifungu **cha 4** kwa kuongeza kwenye sheria suala la udhibiti wa ufadhili wa silaha za maangamizi;
- e) **Ibara ya 6 pamoja na marekebisho yake** inapendekeza kurekebisha **Kifungu cha 6** kwa kukifuta na kukiandika upya ili kuanisha majukumu ya Kitengo cha Kudhibiti Utakasishaji wa Fedha Haramu, ikiwemo kuweka sharti la kuandaa na kutunza takwimu na kubadilishana taarifa na taasisi mbalimbali na wasimamizi wa sekta ya fedha;
- f) **Ibara ya 7 pamoja na marekebisho yake** inapendekeza kurekebisha **Kifungu cha 8** kwa kukifuta na kukiandika upya ili –
Kwanza; kuongeza suala la usimamizi katika udhibiti wa ufadhili wa silaha za maangamizi kwa Kamati ya Kitaifa ya Wataalamu ya Kudhibiti Utakasishaji Fedha Haramu; na
Pili, kuongeza idadi ya wajumbe wa Kamati ya Kitaifa kwa kuwajumuisha wawakilishi kutoka Ofisi ya Taifa ya Mashtaka, Ofisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka Zanzibar, Mamlaka ya Kupambana na Rushwa na Uhujumu Uchumi Zanzibar, Mamlaka ya Kudhibiti na Kupambana na Dawa za Kulevya na Mamlaka ya Kudhibiti na Kupambana na Dawa za Kulevya Zanzibar;
- g) **Ibara ya 8** inapendekeza kurekebisha **Kifungu cha 9** kwa kukifuta na kukiandika upya, ili kuipa Kamati ya Kitaifa wajibu wa kuratibu zoezi la tathmini ya viashiria hatarishi kitaifa na kuhakikisha kuwa tathmini hiyo inafanyiwa mapitio ili kuendana na wakati;
- h) **Ibara ya 9** inapendekeza kurekebisha **Kifungu cha 12** ili kubainisha tofauti kati ya kosa tangulizi na kosa la kutakasisha fedha haramu. Lengo la marekebisho haya ni kuondoa ulazima wa mtu kutiwa hatiani kwanza kwa kosa tangulizi na badala yake mtu huyo atiwe hatiani kwa kosa la kutakasisha fedha haramu;
- i) **Ibara ya 10 pamoja na marekebisho yake** inapendekeza kurekebisha **Kifungu cha 14** ili kuwawajibisha viongozi wa kampuni wenye wadhifa wowote kwa makosa yanayofanywa na kampuni;

- j) **Ibara ya 11** inapendekeza kufuta na kuandika upya **kichwa cha Sehemu ya Nne ya Sheria** ili kujumuisha suala la udhibiti wa ufadhili wa ugaidi na ufadhili wa silaha za maangamizi;
- k) **Ibara ya 12 pamoja na marekebisho yake** inapendekeza kurekebisha **Kifungu cha 15** kwa kufuta na kuandika upya ili kuweka masharti ya kufanya tathmini ya viashiria hatarishi vya utakasishaji wa fedha haramu, ufadhili wa ugaidi na ufadhili wa silaha za maangamizi na kutaka watoa taarifa kuweka hatua za kudhibiti viashiria hivyo;
- l) **Ibara ya 13 pamoja na marekebisho yake** inapendekeza kuongeza **Kifungu kipya cha 15A** ili kuweka masharti ya utambuzi na uhakiki wa taarifa za wateja kwa watoa taarifa na kuendelea kuboresha taarifa za mteja mara kwa mara. Masharti haya pia yanaweka wajibu kwa watoa taarifa kuwatambua na kuhakiki taarifa za wamiliki wanufaika wa kampuni au taasisi zisizo kampuni na kuwataka watoa taarifa kufanya utambuzi na uhakiki wa watu wenye nyadhifa katika taasisi za umma;
- m) **Ibara ya 14 pamoja na marekebisho yake** inapendekeza kufuta **Kifungu cha 16** na kukiandika upya ili kuweka masharti kwa kila mtoa taarifa kuanzisha na kutunza kumbukumbu zinazohusu utakasishaji wa fedha haramu, ufadhili wa ugaidi na ufadhili wa silaha za maangamizi kama vile taarifa kuhusiana na miamala ya kitaifa na kimataifa na taarifa za utambulisho wa mteja;
- n) **Ibara ya 15 pamoja na marekebisho yake** inapendekeza kuboresha **Kifungu cha 17** ili kuingiza suala la ufadhili wa ugaidi na ufadhili wa silaha za maangamizi kuwa miongoni mwa masuala ambayo mtoa taarifa atayatilia shaka na kutolea taarifa ya miamala shuku kwa FIU. Vile vile maboresho yanapendekezwa kufanyika katika kifungu hiki ili kuongeza maneno “fedha na mali” kuwa miongoni mwa mambo ambayo mtoa taarifa atatakiwa kuthibitisha au kushuku kuwa zimehusika na utakasishaji fedha haramu, ufadhili wa ugaidi na ufadhili wa silaha za maangamizi;
- o) **Ibara ya 16** inapendekeza kufuta **Kifungu cha 18 na 19** na kuviandika upya ili kuweka wajibu kwa mtoa taarifa kuwa na sera na taratibu za ndani za udhibiti wa utakasishaji wa fedha haramu, ufadhili wa ugaidi na ufadhili wa silaha za maangamizi, taratibu za uhakiki wa watumishi wanaojiriwa na mtoa taarifa na kuwa na taratibu za ukaguzi wa mifumo ya udhibiti;

- p) **Ibara ya 17** inapendekeza kurekebisha **Kifungu cha 21** ili kuongeza suala la ufadhili wa silaha za maangamizi katika masuala ambayo watoa taarifa wanaweza kubadilishana taarifa za utambuzi wa wateja bila kuathiriwa na masharti ya usiri wa taarifa;
- q) **Ibara ya 18** inapendekeza kurekebisha **Kifungu cha 22** ili kuondoa sharti la kutaja aina za watoa taarifa na kutumia neno fupi la **"watoa taarifa"** kwa madhumuni ya kuwalinda dhidi ya kushitakiwa kwa kutekeleza masharti ya sheria hii kwa nia njema;
- r) **Ibara ya 19 pamoja na marekebisho yake** inapendekeza kurekebisha **Kifungu cha 23** kwa kufuta na kuviandika upya vifungu vidogo vya (1) na (2) ili kuboresha na kuweka wigo mpana wa masharti ya usafirishaji wa fedha taslimu au hati za kifedha kuvuka mipaka kuweza kutumika kwa usafirishaji kwa njia yoyote ile kama ya vifurushi kwa njia ya posta. Kifungu hicho kilivyo sasa kinahusu kutoa tamko la usafirishaji wa fedha taslimu au hati za kifedha kwa watu binafsi wanaosafiri kuvuka mipaka;
- s) **Ibara ya 20** inapendekeza kurekebisha **Kifungu cha 23A** ili kuiwezesha FIU na wasimamizi wengine kwa pamoja kuwa na jukumu la kusimamia utekelezaji wa sheria, kufanya ukaguzi kwa watoa taarifa na kuwachukulia hatua za kiutawala watoa taarifa kwa kukiuka masharti ya sheria na taratibu;
- t) **Ibara ya 21** inapendekeza kurekebisha **Kifungu cha 28B** kwa kufuta na kuandika upya **kifungu kidogo (2)** ili kuwajumuisha viongozi wowote wanaojulikana kwa jina lolote kwenye kampuni au taasisi kwa makosa yatakayofanywa na kampuni au taasisi na kuwapa fursa viongozi hao kuthibitisha kuwa hawakushiriki na hawakuwa na taarifa za kosa lililotendeka;
- u) **Ibara ya 22** inapendekeza kuongeza **Kifungu kipya cha 28D** kwa kuweka masharti ya kuzitaka taasisi zote za udhibiti kuanzisha na kutunza takwimu za uchunguzi, mashtaka, ukamataji, utaifishaji au utwaaji wa mapato ya uhalifu na zana au vifaa vilivyotumiwa katika uhalifu, taarifa za msaada uliotolewa kwa nchi nyingine katika kuwakamata wahalifu, taarifa za miamala shuku, miamala ya fedha taslimu na miamala ya fedha ya kielektroniki na taarifa fiche kwa taasisi za utekelezaji wa sheria n.k;
- v) **Ibara ya 23** inapendekeza kuongeza **aya mpya ya (b) katika Kifungu cha 29(2)** ili kumwezesha Waziri kutengeneza kanuni na kuweka taratibu za

kutoa matamko ya fedha taslim au hati za kifedha zinazokusudiwa kusafirishwa kuvuka mipaka.

10. ***Mheshimiwa Spika; Sehemu ya Tatu***, inapendekeza marekebisho ya Sheria nyingine yatokanayo na marekebisho ya **Sheria ya Kudhibiti Utakasishaji wa Fedha Haramu, Sura ya 423** ambapo, Sehemu ndogo za (a), (b) na (c) zenye **Ibara ya 24 mpaka 29** zinapendekeza marekebisho katika **Sheria ya Benki Kuu ya Tanzania, Sura ya 197, Sheria ya Masoko ya Mitaji na Dhamana, Sura ya 79** na **Sheria ya Bima, Sura ya 394**, kwa madhumuni ya kuziwezesha taasisi za usimamizi katika Sheria hizo kupata taarifa za utakasishaji fedha haramu, ufadhili wa ugaidi na ufadhili wa silaha za maangamizi kutoka kwa wanaowasimamia.

11. ***Mheshimiwa Spika***, Sehemu ndogo ya (d) inapendekeza kurekebisha **Sheria ya Ushirikiano Katika Masuala ya Jinai, Sura ya 254** ambapo **Ibara ya 30 mpaka 31 pamoja na mrekeboisho yake** inapendekeza kurekebisha **Kifungu cha 4** ili kujumuisha katika masharti ya kifungu hicho, operesheni zinazofanyika kwa njia ya kificho. Marekebisho yanayopendekezwa yanalenga kuwezesha ushirikiano baina nchi nyingine katika operesheni za kificho (*undercover operations*).

12. ***Mheshimiwa Spika***, Sehemu ndogo ya (e) inapendekeza marekebisho katika **Sheria ya Kuzuia Ugaidi, Sura ya 19** kama ifuatavyo;

a) **Ibara ya 33** inapendekeza kurekebisha Kifungu cha 3 kwa kuongeza tafsiri ya neno ***ufadhili wa silaha za maangamizi*** katika tafsiri ya maneno;

b) **Ibara ya 34** inapendekeza kufuta **kichwa cha habari cha Sehemu ya Pili** na kukiandika upya kwa kujumuisha maneno ***ufadhili wa silaha za maangamizi***. Ibara hii pia inapendekeza kuingiza kichwa cha habari kidogo kabla ya **Kifungu cha 4** kitakachosomeka **“(a) Zuio la Vitendo vya Ugaidi”**;

c) **Ibara ya 35 pamoja na marekebisho yake** inapendekeza kufuta **Kifungu cha 4** na kukiandika upya ili kubainisha kwamba, mtu yoyote ndani au nje ya Tanzania anayefanya vitendo vya ugaidi, anatenda kosa. **Kifungu kidogo cha (2)** kinafafanua vitendo vya kigaidi kuwa ni pamoja

na kutisha au kusababisha woga kwa umma au sehemu ya umma; kutisha au kulazimisha serikali au taasisi ya kimataifa kufanya au kutofanya kitendo chochote; kuvuruga utulivu au amani ya nchi au ya taasisi ya kimataifa kidini, kisiasa, kikatiba, kiuchumi au kijamii. Ibara hii vile vile inaainisha vitendo kadhaa vya kigaidi katika Kifungu cha 4(3);

- d) **Ibara ya 36** inapendekeza kurekebisha **kifungu cha 7(1)(b)** ili kutambua kwamba ni kosa la jinai kutoa, kutafuta ushawishi au kumuunga mkono gaidi ambaye ni mtu binafsi. Kifungu kilivyo sasa kilihusisha kutafuta ushawishi au kuunga mkono taasisi za kigaidi pekee;
- e) **Ibara ya 37 pamoja na marekebisho yake** inapendekeza kurekebisha **Sehemu ya Pili** kwa kuingiza baada ya Kifungu cha 11A, kichwa kidogo cha habari kitakachosomeka “**(b) Zuio la Ufadhili wa Silaha za maangamizi**” na kuongeza, **kifungu kipya cha 11B** kitakachotambua kuwa, ni kosa la jinai kwa mtu kufadhili silaha za maangamizi kwa kukusanya fedha kwa nia ya kuzitumia katika kufadhili silaha za maangamizi kama ilivyofafanuliwa na Baraza la Usalama la Umoja wa Mataifa;
- f) **Ibara ya 38** inapendekeza kufuta **aya ya (d) katika kifungu cha 12(5)** ambayo haitahitajika baada ya kuongeza Kifungu cha 11A;
- g) **Ibara ya 39 pamoja na marekebisho yake** inapendekeza kuongeza **kifungu kipya cha 12A** ili kumpa uwezo Waziri mwenye dhamana ya mambo ya ndani ya nchi kumtambua na kumtangaza mtu yeyote, kampuni au taasisi yeyote kuwa ni mshukiwa wa ugaidi wa ndani ya nchi kwa kuzingatia sifa au vigezo vilivyowekwa na Azimio Na. 1373 la Baraza la Usalama la Umoja wa Mataifa dhidi ya ugaidi. Kifungu hiki kinampa mamlaka Waziri mwenye dhamana kuweka kanuni zitakazoweka utaratibu na namna ya kuwatambua na kuwatangaza magaidi wa ndani ya nchi.
- h) **Ibara ya 40** inapendekeza kufuta **vifungu vya 13 na 14** na kuviandika upya ili kuweka masharti ya namna ya kuzuia ufadhili wa ugaidi na kukataza kusaidia kutunza mali au kutoa mali na huduma nyingine kwa ajili ya kufadhili ugaidi.
- i) **Ibara ya 41** inaongeza **kifungu kipya cha 14A** ili kuzuia kufadhili safari zinazohusiana na vitendo vya kigaidi;

- j) **Ibara ya 42** inapendekeza kurekebisha **kifungu cha 15** kwa kujumuisha ufadhili wa silaha za maangamizi katika katazo la kutumia mali au fedha kuvifadhili;
- k) **Ibara ya 43, 44, 45 na 46** zinapendekeza kumjumuisha “**gaidi ambaye ni mtu binafsi** (individual terrorist) katika vitendo vilivyokatazwa kwenye vifungu vya 17, 18, 20 na 26. Vifungu hivyo kwa sasa vinahusisha taasisi za kigaidi pekee.
- l) **Ibara ya 47** inapendekeza kuongeza **kifungu kipya cha 27A** ili kuweka adhabu za kifedha kwa kukiuka masharti ya sheria. Adhabu zinazopendekezwa kwa mtu binafsi ni shilingi zisizozidi milioni mia tano au mara tatu ya kiwango cha fedha kilichohusika katika kosa. Aidha, adhabu kwa kampuni au taasisi ni shilingi zisizopungua milioni mia tano au mara tatu ya kiwango kilichohusika katika kosa. Kifungu hiki pia kinawahusisha watendaji wote wakuu katika kosa lililotendwa na kampuni au taasisi.
- m) **Ibara ya 48** inapendekeza kurekebisha **kifungu cha 48(2)** kwa kumpa mamlaka Waziri mwenye dhamana kutunga Kanuni katika maeneo yaliyoainishwa katika aya (a) - (g);
- n) **Ibara ya 49** inapendekeza marekebisho katika **Sheria ya Mapato ya Uhalifu, Sura ya 256** ambapo Ibara ya 47 inapendekeza kuboresha tasfiri ya neno **Kosa Kubwa** ili ijumishe kosa lolote linalozalisha pato haramu.

HITIMISHO:

Mheshimiwa Spika, baada ya maelezo haya, naomba Bunge lako tukufu lijadili Muswada huu na hatimaye kuuridhia kuwa Sheria.

Mheshimiwa Spika, naomba kutoa hoja.

Dodoma,
Februari, 2022

M.L.N.M.
WFM